

4. Bibliographie der Schriften

August Hermann Franckens, S. Theol. Prof. & Past. til S. Ulrich i Halle, og Gymnasii Scholarchæ, Haand=Postill, Eller Korte Prædikener Paa Søndage og ...

Francke, August Hermann

Kopenhagen, 1752

Den I. Sondag efter Hellig 3. Kongers Dag.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

herlighed. Men forbarme dig ogsaa over dem, der endnu til denne time hverken have fundet dig, ey heller søge dig, ret dem haanden i din usigelige Kierlighed, søg dem fremdeles, paa det de maae søge dig, at de ogsaa maatte finde dig, og med alle, som elske dig, prise dit navn altid og evindeligt.

Amen!

Den I. Søndag efter Hellig 3. Kongers Dag.

(Paa hvilken der, efter Kongl. allerhøieste forordning, er bleven holdet en Taksigelses-Fest for det i Pommeren lykkelig til ende bragte felttog.)

Eroens Seyer.

Vor Hielp er i Herrens navn; som gjorde himmel og jord.

Lykkelige i Herren! Det er ingen af os ubekendt, hvorledes den retfærdige og hellige Gud har i det forgangne aar ladet krigens fare overhænge vort land, ja har ladet det komme dertil, at Hans Kongl. Majestæt vor allernaadigste Konge og Herre er bleven nødt til, at gribe til vaaben, og under Guds bistand afvende krigen fra sit rige, provinzer og lande, og altsaa tillige at gjøre mange fredhavende anslag til intet; ligesom vi da og i offentlig bøn have foredraget

get H^{Erren} vor Gud denne sag, og ydmungelig paa-
 kaldet ham om hans naadige hielp, lige fra dette af
 Hans Kongel. Majestæt giorte feldtog er begyndt,
 indtil det er endt. Efterat da nu Gud, fra hvilken
 allene al hielp kommer, har naadelig vendt Hans
 Kongel. Majestæt, som dette lands hoved, og hans
 høye Allierede, seyeren til, saaledes, at Hans
 Kongl. Majestæt lykkelig har naaet det gode øse-
 mykke, hand har havt, at vende krigen bort fra sine
 lande og undersaatter, og at bane veyen til en sikker
 og bestandig fred, og ikke alleneste er kommen med
 seyer, men endog saa i god sundhed og alt kongeligt
 velgaaende tilbage igien i sin kongelige residentz,
 og Gud ogsaa i dette fald har handlet med os efter
 sin barmhiertighed, og i naade har anseet og bøn-
 hørt mange af sine børns bønner; saa er derfor af
 Hans Kongl. Majestæt, udaf hiertelig taknemme-
 lighed mod Gud for denne hans forleente herlige
 hielp, en høytidelig Taksigelses-Fest anordnet,
 hvilken vi da nu have at helligholde med hverandre
 i H^{Errens} frygt, ikke alleneste af skyldigste lydig-
 hed imod vor Konge, men tillige af egen erkien-
 delse for den Guddommelige hielp og naade, som
 ogsaa er os herunder vederfareet, og for frugten af
 denne herlige seyer, som kommer til os.

Men ligesom der ingen lof og taksigelse kand be-
 hage H^{Erren} vor Gud, som udvortes gives ham,
 dersom man ikke tillige oprigtig vender sit hiertes
 grund til ham, og giver den Hellig Aands naade-
 virkninger rum i sin siel, til herefter at tiene Gud
 med des troere et hierte for den velgierning, man
 har annammet: saa lader os for alle ting tage den-
 ne

ne vor pligt i agt, og saaledes helligholde denne Tak-
sigelses-Fest, at vi ey allene, som billigt er, love og
prise Gud for den erlangte priisværdige seyer, og
for vor Konges høye velsærd, men at vi ogsaa med
alvorlighed maae være betænkte paa, hvorledes vi
fra nu af maae i vort gandske levnets forbedring
fremlegge den Gud behagelige frugt af hans uudsig-
gelige barmhertighed over os. Det lader os ogsaa
ydmygelig udbede os paa nærværende tiid af
den store og levende Gud, udi HErrens bøn: Vor
Fader, du som æ.

Deerten.

Psal. XX. v. 6-10.

Si vil fryde os i din frelse, og i vor
Guds navn opreise bannere; HEr-
ren skal opfylde alle dine begierin-
ger. Nu veed jeg, at HErren frelser sin
Salvede, hand vil bønføre ham af sin hel-
lige himmel; hans højre haands frelse
skeer ved megen styrke. Disse forlade sig
paa vogne, og disse paa heste; men vi, vi
vil komme HErrens vor Guds navn ihu.
De, de have bøjet sig, og ere faldne; men
vi, vi staae, og ere oprettede. Frels, HEr-
re! Kongen bønføre os, den dag vi raabe.

Glædelige i HErren! Naar Paulus Ebr. II. vil
fatte tilsammen i Forhed, hvorledes de gamle
have faaet vidnesbyrd formedelst troen, saa siger
hand

hand sammesteds v. 32. 33. 34. Hvad siger jeg ydermere? thi tiden skulde fattes mig, om jeg fortællede om Gedeon og Barak, og Samson og Jephthe, item David og Samuel, og Profeterne: hvilke formedelt troe overvandt riger, gjorde retfærdighed, fik forjættelserne, stoppede løvers munde, udslukte ildens kraft, undskyldte sverdets skarphed, bleve krafteligen hiulne fra skrøbelighed, bleve stærke i strid, nedlagde de fremmedes hær. Alt dette tilskrives her troen, og derved gøres der vel og med eftertanke forskiel imellem de Kongers og Heltes seervindinger og bedrifter, som have frygtet Gud, og de bedrifter, andre store kænd gjøre i denne verden, hvilke Gud nok ogsaa giver seyer, naar hand bruger dem, som redskab, at straffe andres ulydighed og synder med. Altsaa see vi da, at troen ogsaa kænd og skal have sit verk ved de udvortes seervindinger, som Gud forlener; men vi maae ikke mene, at troen er alleneste rettet paa udvortes gierninger, men vi have meget mere at lære udaf Guds ord, at de ædle og himmelske troens kræfter maae først udbrede sig i vor siel; og erlange seyer over synden, og over al mørkets magt, om ellers de udvortes seervindinger med nogen grund af sandhed, skal kaldes troens seervindinger. Saaledes var det bestaen med de Konger, Dominere og frelsere, som Gud opvakte sit folk. De frygtede Gud afhiertet, fædede det onde, holdte over ret og retfærdighed, og vandrede i Guds veje; og da de vare saadanne, gav Gud dem seyer over deres fiender, og lod dem være en frygt og forskrekke for alle folk.

Elfte

Elffelige i H^{er}ren! Terten, som er udvaldt paa denne Taksigelses-Fest, og oplæst for Eders Kierlighed, skal give os noget mere at forstaae om den gandske sag; udaf hvilken da i Guds navn skal betragtes

Troens Seyer, og det

I. Hvad samme er,

II. Hvorledes den erlanges, og hvorledes

III. Gud derfor prises.

Giv, o! Gud, at der maa tales ret herom, og at ogsaa det, der bliver talt herom efter dit ord, maa ret anvendes, paa det det maa komme os til saliggjorelse, og dig til lof. Amen!

Afhandling.

Den første Deel.

Svad sig nu, Elffelige i H^{er}ren, det første er angaaende, nemlig hvad troens seyer er; saa svarer jeg derpaa, for at fatte sagen des tydeligere, saaledes: Troens seyer er en seyersvinding, som Gud forlener mennisket ved troen, over alt det, hand har havt indvortes eller udvortes at kæmpe med. Det viser den hele 20de Psalme os hen til, men i særdeleshed vores tekst, som deraf er tagen: hvilket vi let kand see, om vi bare kortelig løbe den samme igiennem. Hvad er troens seyer? Svar af det 6te vers i denne Psalme: Naar vi i sandhed fryde os over, at det er H^{er}ren, som frelser os; naar vi i vor Guds navn, ikke med ord, men i troen, som Gud virker, opreise han

bannere, naar Herren har opfyldt alle dens begieringer, som strider for sit folk. Thi saa staaer her: Vi vil fryde os i din frelse, og i vor Guds navn opreise bannere; Herren skal opfylde alle dine begieringer. Hvad er troens seyer? Svar af det 7de vers: Naar man veed, at Herren frelser sin Salvede, at Herren vil bønhøre ham af sin hellige himmel; at hans høyre haands frelse steer ved megen styrke. Thi saa staaer her: Nu veed jeg, at Herren frelser sin Salvede, hand vil bønhøre ham af sin hellige himmel; hans høyre haands frelse steer ved megen styrke. Saa er det da ey allene en troens seyer, men den bliver og i troen erkjendt for at være det. Hvad er troens seyer? Svar af det 8de vers: Naar man ikke kjer sig om, at andre forlade sig paa vogne og heste, ikke heller selv setter sin fortrøstning til store krigs-hære, men kommer Herrens vor Guds navn ihu, og venter al hielp fra ham. Thi disse, heder det her, forlade sig paa vogne, og disse paa heste; men vi, vi vil komme Herrens vor Guds navn ihu. Hvad er troens seyer? Svar af det 9de vers: Naar man staaer, og er oprettet (i troe og tillid til den levende Gud,) da andre have bøyet sig, og ere faldne, de der nemlig forlade sig paa vogne og heste. Thi saa lyder det niende vers: De, de have bøyet sig, og ere faldne; men vi, vi staae, og ere oprettede. Hvad er troens seyer? Svar af det 10de vers: Naar Herren hjælper den troende, i det hand bønhører hans bøn. Thi det er slutningen af Psalmen: Frels, Herre! Kongen bønhøre os, den

den dag vi raabe. For kortheds skyld legger jeg denne gang ikke mere til, saa viit det første er anlangende.

Den anden Deel.

Sen nu have vi ogsaa for det andet at overveje: **Hvorledes troens seyer erlanges.** Hvorom jeg vil give denne korte, men dog tydelige underretning. Troens seyer erlanges formedelst **troen**. Thi just derfor kaldes den en troens seyer; ellers kunde det vel være en seyer, men ingen troens seyer. Men troen befatter begge disse stykker i sig, at mennisket for det første erkender, hvorledes hand er selv slet intet, og al hans formue intet, og al hans vlisdom intet, og al hans styrke intet, og al menniskelig hielp intet, og derfor hverken setter sin tillid til sig selv eller nogen menniskelig hielp; for det andet, at mennisket formedelst Guds ord og formedelst den Hellig Aands virkning erkender i sit hjerter, at Gud er allene alting, og allene den, der kand og vil hielpe os, saafremt vi afhjerttet holde os til ham, af al magt sette tillid til ham, frygte og elske ham, ikke med vort viddende giøre imod hans bud, og vente al hielp af ham allene, lad være, den endog skulde vederfares os ved udvortes midler. Thi naar der spørges, hvorledes troens seyer erlanges, saa er vel det det nærmeste svar: Bed den levende troe til Gud; men denne troe udelukker ikke de midler, som hielpe os til troen, og styrke den samme, saasom Guds ord er, hvorpaa troen grunder sig, og bønner, hvormed den samme bevæbner sig: ikke heller de udvortes mid-

mid-

midler, dem sagens omstændigheder i og for sig selv føre med sig, saasom man fandt see paa Davids og andre seyer-rige Helters exempel, hvis troes-seyer-vindinger ere blevene berømmende i det foranførte 11te capitel til de Ebræer. Dog alligevel har enhver at see til, at hand ikke bruger midlerne anderledes, end efter Guds orden og villie, paa det hand ikke ved midlernes uretmæssige brug skal forsynde sig imod Gud, hvorudi da enhver maa prøve sin samvittighed.

Men det ene siger jeg, skal troen tilskrives en seyer, saa maa den første seyer erholdes over Fjend og blod, det er, mennisket maa for alle ting erkende, at synden er hans største og arrigste fiende, og da hand hidindtil har kjent den samme, maa hand af hjerter omvende sig til Gud, paa det at hans synder maae for Christi Skyld forlades ham, og hand herefter ikke lade synden herske over sig, men begynde at tiene Christo, at sige, hvad der er ham imod, og at gjøre, hvad ham er behageligt. Det er den rette Guddommelige troens seyer, den erlanges i den sande og grundige poenitents og omvendelse til Gud. Naar denne seyer først er der, og mennisket ikke viger af fra denne grund, men lod heller sit liv, end at hand med sit vidende vilde gjøre noget, som hand veed at være uret, og forbuden af Gud, saa er al den seyer, som følger derpaa, en troens seyer.

Alt dette, som nu er sagt, kunde lettelig bevises og udføres af vor text; men saasom jeg med flid tager mig vare for vittløstighed, saa vil vi kun igien kortelig løbe vores text igiennem. Spørge vi: **Hvorledes erlanges troens seyer?** saa er der
 svar

svær derpaa af det 6te vers: Naar man fryder sig i Herrens frelse, i Guds navn opreiser bannere, og faaer alle sine begieringer opfyldte af Herren. Men intet af alt dette kand skee i sandhed og for Gud, uden alleneste ved troen, som Gud virker. Spørge vi atter: Hvorledes erlanges troens seyer? saa har vi svar af det 7de vers: Eigesom den bliver virket ved troen, saa erlanger man den ogsaa ved troen. Nu veed man formedelst troen, at Herren frelser sin Salvede, og hand vil bønheøre ham af sin hellige himmel, hans høyre haands frelse skeer ved megen styrke; saa erlanges da ogsaa dette altsammen formedelst samme troe. Af det 8de og 9de vers er svaret dette: Naar man ikke forlader sig paa vogne og heste, hverken paa sig selv, eller paa nogen menneskelig hielp, men kommer Herrens vor Guds navn ihu. Men dette er en ihukommen i troen og den tillidsfulde fortrøstning til Gud, hvilken ikke finder sted i noget hierte, med mindre det i sandhed er Gud hengivet. Af det 10de vers er svaret dette: Naar Gud bønheører bønnen, og lader sin hielp aabenbares, saa erholdes troens seyer. Men vi vide, at Gud hører ikke syndere; men dersom nogen er gudsfrygtig, og gjør hans vilie, den hører hand. Joh. 9, 31.

Men een ting er der, vi ikke maae gaae forbi, nemlig, at den 20 Psalme handler om Christo. Det er den Salvede, efter det Ebraiske den מָשִׁיחַ, den Messias, den Christus, der menes paa dette samme sted i det 7de vers. Det er den Konge, der bønheører os, den dag vi raabe, som

der forstaaes i det 10de vers af den 20. Psalme. Ham maa troen grunde sig paa ey allene i omvendelsen, men endogsaa i al nød, saafremt man skal erholde nogen sand troens seyer.

Den tredie Deel.

Sen for det tredie have vi endnu tilbage at berragte, hvorledes vi ret skal prise Gud for denne seyer. Herpaa gives os dette svar, at, ligesom det er en troens seyer, saa maa man ogsaa prise Gud derfor i di troen. Men, skal dette skee, saa maa hiertet tilforn være omvendt til Gud, paa det at det ikke skal hede: Svad kommer det dig ved, at fortælle mine stikke; og vil du tage min pagt i din mund (saa ogsaa min lof, og den Psalme: Te Deum laudamus, O! store Gud, vi love dig?) Efterdi du, du hader tugtelse, og du kaster mine ord bag dig. Psal. 50, 16. 17. Men naar hiertet er i sandhed omvendt til Gud, da lover man Gud i sit hierte for al troens seyer, hvori den end findes, og da berømmer man ham ogsaa ret med sin mund, ligesom hand har givet os hierte og mund til, at vi med begge dele skal love ham. Og naar det er en offentlig hielp, Gud har ladet en stad, et land og et rige vederfare, saa er det ogsaa ret og billigt, at saadan Guds lof offentlig bliver celebreret og helligholdet.

Alt dette er ogsaa grundet i vor rept. Thi, spørge vi: Hvorledes bliver troens seyer ret erkendt, og Gud priset derfor? Saa er svaret i det 6te vers: Vi vil fryde os i din frelse, o. s. v.
Seer,

Seer, saadan en erkjendelse af Guds storhed og Majestæt, naade, kierlighed, trofasthed og sandhed og uendelige almagt maa der være i hiertet, naar Gud paa nogen ham velbehagelig maade skal prises for troens seyer. Det selvsamme stadfæste ogsaa de øvrige vers i vor tekst, saasom enhver lettelig kand selv see og forstaae.

Tilegnelse.

Wen hvad sige vi nu hertil, Elffelige i H. Erren? Vi veed jo, at vi i det forrige aar har sovet en tiid lang imellem haab og frygt, enten der skulde blive fred, eller der skulde reises en krig. Vi veed, at krigs-luen endelig brød ud. Der te fand vi og vide, om vi i ringeste maade erkjendige os om omstændighederne, at Hans Kongelige Majestæt, vor allernaadigste Konge og Herre, har giort sig al flid, har anskaffet alle de midler, mueligst har været, og giort sunde forslag til at conservere freden, og afvende krigen; og at Hans Majestæt har ligesom fundet sig tvungen og nødt til, omfider at indlade sig i den samue. Derpaa er der bleven anordnet offentlig forbøn for det feldt-tog, som vor allernaadigste Konge i egen høye person har giort. Hvad vil vi nu sige mere? Det vil vi sige: Det vi have paakaldet Gud om i den offentlige bøn, er nu skeet i gierningen. Holder bønnen og sagens udfald mod hverandre, og seer til, om det ikke er gaaet lige saadan, som der er bleven bedet: uden at vi af kierlighed til vores Konge med billighed gierne vilde ønsket, at hand for maatte komme tilbage i fred, og havde ogsaa, som det sommer Christne, af hiet

I. Deel.

D

ret

tet gierne seet, at der vel maatte bleven erholdet en fuldkommen seyer, men at den intet blod maatte kostet, saasom Gud jo vel før har beviist saadan en besynderlig hielp. Men lader os ikke herudi knurre imod Gud, men meget mere imod vor synd, (Begræd. 3, 39) som den, hvormed vi have vel for-
 tient en allene Guds hemmelige, men endogsaa hans fiendelige og offentlige tugtelsler. Gud er hellig i alle sine gierninger og domme, og vi maae altid med billighed sige: Justus es, Domine, & iusta sunt iudicia TUA. **3** Erre, du er retsfærdig, og alle dine domme ere retsfærdige. Imidlertid har dog hans høyre haand beviist sig mægtig, og hand, den store Gud, er det, der har forlenet Hans Kongl. Majestæt med høye Allierede denne seyer. Hand har beviist sin hielp med saadanne omstændigheder, og paa saadan en herlig art og maade, at endog forstandige krigs-folk, som har været med i dette feld-tog, sige, det har Gud gjort, merke, at det er hans gierning, og bekiende saadant reent ud.

Er der nu nogen sand Guds-frygt hos os, og have vi nogen sand kierlighed til vores Konge, saasom vi ere ham den samme skyldige, saa vil vi af hierttet prise Gud for denne hielp, og for denne store frelsning, som hand har beviist sin Salvede, vor allernaadigste Konge. Og hvis er gavner? Er det ikke alles vores? Skulde vi da berøve Gud sin lof? Det være langt fra os! Men hvad skal jeg sige? Det udvortes skeer vel; vi staae vel op efter prædikten, og synge et Te Deum laudamus, O! store Gud vi love dig; men det vil sandelig ikke gjøre sa-

gen

gen klar. Vi maae bedre til det. Hvad der er
 skeet, er vel til deels en velgierning, men det er
 til deels ogsaa en advarsel om, at vi ikke skal fremturi-
 re i synden. Men fremture vi, saa er det Gud en-
 let sag, at lade vort gandske land ved krig forderves
 og ødelegges. Det afvende hand i naade! Men vi
 maae bedre os. Det er det, Gud har villet til-
 skynde os til ved denne seyer, hand har forlenet os.
 Gjører eder saadanne tanker, ligesom Gud sagde
 til eder: Bedrer eder, ellers forderver jeg
 eder. Erindrer eder det, jeg har sagt eder paa Ny-
 aars-dag: Svo som ikke har omvendt sig til
 Gud i det gamle aar, hand omvende sig i det
 nye; og siden det er ikke længe efter det nye aar, vi
 have oplevet, vi helligholde denne Takksigelses-Fest,
 saa lader eder, som ved andre aandelige og legemli-
 ge velgierninger, I have nydt af Gud i det forrige
 aar, saa i særdeleshed ved denne hoved-velgierning
 iblant de legemlige, tilskynde og opmuntre til, end-
 nu paa nærværende tiid at gjøre en alvorlig begyn-
 delse til eders grundige forbedring, paa det der ikke
 skal komme et større onde, end det, som Gud nu
 saa naadelig har afvendt fra os. Det er Guds
 maneer, at hand advarer menniskene paa saadan
 maade; men dersom de ikke bedre sig, men fare fort
 i deres synder, saa følge der da des svarere straffer
 paa. Lader os for nærværende tiid ikkun merke
 eet exempel derpaa udaf i Mos. 14. Der fortælles,
 hvorledes Kongen af Sodom er bleven paaført
 krig, og overvunden, og Loth tillige ført fangen bort
 med; men hvorledes Gud har opvakt Abraham,
 der har forfuldt fienderne, og ey allene reddet Loth,
 D 2 men

men endogsaa Kongen af Sodomia med hans folk. Heraf skulde disse taget sig en advarsel, til at bedre sig, og ikke mere forvolder, at Loth, som boede iblant dem, maatte pine dag fra dag sin retfærdige siel med uretfærdige gierninger, som hand saae og hørde. (2Pet. 2, 8.) Men da de ikke lode sig herved advare, men bleve ved i deres synder, da kom fordervelsen dem paa halsen, før de toge sig vare derfor, og Gud lod da ikke mere komme mennisker over dem, men lod ild og svovel regne paa dem af himmelen, og ryddede dem saaledes bort af jorden. cap. 19. Det er skeet os til et exempel, at vi skal speyle os derudi. Vel den, der betænker det vel!

Men de, som tilforn have med nogen retskaffen og grundig alvorlighed omvendt sig til Gud, maae visselig ey allene i den offentlige menighed, men endogsaa hiemme hos dem selv have foredraget Gud denne gandske sag med daglig og ivrig bøn, men i særdeleshed paa det inderligste have anbefalet ham vor Konges høje person. Naar de da nu see, det er skeet, som de have bedet Gud om, saa maae de billig holde det for en troens seyer. Thi om de endstønt ikke tilskrive deres bøn noget frem for andre troendes bøn, saa vide de dog, at Gud ikke mindre i naade har anseet deres, end de andre troendes bøn, og afhierter glæde sig over, at hand i besynderlighed har bønhørt den paa Hans Kongelige Majestæt, og paa hans side forlenet saa seyerriigt et udfald. Det, det er den rette troens seyer, naar Gud bønhører bønnen. Saadanne seyervindinger, som troens bøn erlanger, prise de retfærdige Gud
for

for med hierte, med mund, og med deres gandske levneth. Intet, intet opmuntret en troende mere til Guds Kierlighed, og til daglig bedring, end naar Gud gjør det, hand har kæmpet om i bønnen for hans ansigt. Saadanne vil nu ogsaa des mere tage deres pligt i agt, med at paa kalde Gud ydmygelig for Hans Kongl. Majestæts velsærd, og om en enskelig fred, paa det at Guds rige, og alt det gode, som dermed er forbundet, maae fremdeles vore og tiltage, men alt ont og syndigt væsen med des større eftertryk hemmes i vort land.

Beslutnings-Bøn.

Dig, o! du evige Gud, være lof og pris, og herlighed, og taksigelse for den frelsning, du i afvigte aar har forlenet de høye Allierede, og i besynderlighed vores Konge, og ved ham, som et velsignet redskab, os, hans undersaatter, tillige. Vi maae alle med hverandre bringe dig lof og ære for din beskyttelse og bestiermelse, hvorved du har opholdt vor Konge udi al fare, for den bestandige velsærd, du har bevaret ham udi, og ført ham tilbage af dette feldts tog igien, og ikke mindre for alt det gode, hvormed du har overgydet denne din Salvede, og hans gandske Kongl. huus hidindtil. Lof og tak bør du have, o! Sader, for du har afvendt alt ont fra dette land, og for alt det gode, som er kommet paa det samme formedelst den gode udgang, du har forlenet paa dette feldt-tog, og som endnu skal komme.

me. Ach! Herre, Herre, til al den barm-
 hiertighed, som du har beviist os, (thi vi har
 gandske fortient noget andet med vore syn-
 der,) leg endnu denne, at forlene os naade
 til en sandfærdig og grundig forbedring i
 vort liv og levnet. Opfyld vor Konges
 hierte med din hellige frygt, og giv ham
 kraft til, at vandre bestandig derudi, paa det
 at din velsignelse maa være over ham til
 evig tiid. Giv os, hans undersaatter, at det-
 te maa være frugten af den hielp, os af dig
 er vederfaret, at vi skye synden, og med et
 sandt hierte vandre udi dine veye, paa det vi
 ikke skal selv stille os ved din usortiente naa-
 de, men at vi maae herefter altid herligere
 og herligere glæde os ved den sam-
 me. Amen!

Den 2. Søndag efter Hellig
 3. Kongers Dag.

(Og den derpaa denne gang anordnede Kro-
 nings-Fest.)

Christi Mirakler, saavel efter deres
 egentlige beskaffenhed, som og efter
 deres rette brug.

Vor hielp er i Herrens navn; som gjorde
 himmel og jord.

Den